

Bryssel, 10. huhtikuuta 2026
(OR. en)

17102/25
ADD 1

Toimielinten välinen asia:
2023/0228(COD)

AGRI 746
AGRILEG 216
SEMENCES 52
PHYTOSAN 65
FORETS 151
CODEC 2207

EHDOTUS NEUVOSTON PERUSTELUIKSI

Asia: Neuvoston ensimmäisessä käsittelyssä vahvistama kanta EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEN antamiseksi metsänviljelyaineiston tuotannosta ja kaupan pitämisestä, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) 2016/2031 ja (EU) 2017/625 muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 1999/105/EY kumoamisesta (metsänviljelyaineistoa koskeva asetus)
– Ehdotus neuvoston perusteluiksi

I JOHDANTO

1. Komissio hyväksyi 5. heinäkuuta 2023 lainsäädäntöehdotuksen metsänviljelyaineiston tuotannosta ja kaupan pitämisestä EU:ssa ja toimitti sen neuvostolle 6. heinäkuuta 2023¹.
2. Ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 43 artiklan 2 kohtaan (tavallinen lainsäätämisympäristö).
3. Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi lausuntonsa 13. joulukuuta 2023².

¹ 11503/23 + ADD 1.

² 5402/24.

4. Euroopan parlamentissa päävastuu on maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnalla (AGRI) ja ympäristön, ilmaston ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunta (ENVI) on yhteistyöhön osallistuva valiokunta. Herbert Dorfmann (EPP, Italia) nimettiin uudelleen esittelijäksi. Euroopan parlamentti vahvisti ensimmäisen käsittelyn kantansa 24. huhtikuuta 2024.
5. Ehdotus ja sen vaikutustenarviointi esiteltiin³ 6. heinäkuuta 2023 maatalouden geenivara- ja innovointityöryhmän, jäljempänä 'työryhmä', jäsenten epävirallisessa videoneuvottelussa ja 25. heinäkuuta 2023 maatalous- ja kalastusneuvoston (AGRIFISH) istunnossa. Työryhmä jatkoi ehdotuksen tarkastelua Espanjan, Belgian, Unkarin ja Puolan puheenjohtajakausilla.
6. Pysyvien edustajien komitea hyväksyi 13. kesäkuuta 2025 puheenjohtajavaltiolle annettavan toimeksiannon aloittaa neuvottelut Euroopan parlamentin kanssa⁴.
7. Euroopan parlamentin AGRI-valiokunta päätti 1. syyskuuta 2025 aloittaa toimielinten väliset neuvottelut neuvoston kanssa 24. huhtikuuta 2024 pidetyssä täysistunnossa hyväksytyyn tekstin pohjalta. Päätös vahvistettiin syyskuun täysistunnossa.
8. Tämän jälkeen neuvoteltiin Euroopan parlamentin ja komission kanssa, jotta sopimukseen päästäisiin toisen käsittelyn varhaisessa vaiheessa.
9. Syys-joulukuussa järjestettiin 12 toimielinten välistä teknistä kokousta. Pysyvien edustajien komitea valmisteli kolmikantakokousta 14. marraskuuta 2025⁵, ja se pidettiin 8. joulukuuta 2025. Lainsäätäjät pääsivät kolmikantakokouksessa alustavaan yhteisymmärrykseen, joka vahvistettiin myöhemmin lopulliseksi kompromissitekstiksi.

³ 11694/23.

⁴ 9694/25 REV 1.

⁵ 13836/25.

10. Pysyvien edustajien komitealle tiedotettiin 10. joulukuuta 2025 kolmikantaneuvottelujen tuloksista.
11. Pysyvien edustajien komitea tarkasteli lopullista kompromissitekstiä 19. joulukuuta 2025 ja vahvisti yhteisymmärryksen⁶.
12. Euroopan parlamentin AGRI-valiokunta äänesti sovitun tekstin puolesta 24. helmikuuta 2026. AGRI-valiokunnan puheenjohtaja lähetti 5. maaliskuuta 2026 pysyvien edustajien komitean puheenjohtajalle kirjeen, jonka mukaan hän aikoo suositella täysistunnolle neuvoston kannan hyväksymistä tarkistuksitta Euroopan parlamentin toisessa käsittelyssä, jos neuvosto toimittaa parlamentille kantansa sovitun mukaisena lingvistijuristien viimeisteltyä sen⁷. Kirjeen liitteenä oleva teksti vastaa tekstiä, jolle pysyvien edustajien komitea antoi tukensa 19. joulukuuta 2025.

II TAVOITE

13. Metsänviljelyaineistoa koskevan asetusehdotuksen tavoitteena on korvata neuvoston direktiivi 1999/105/EY sekä selkeyttää sen soveltamisalaa ja saattaa sen säännökset ajan tasalle. Asetuksella pyritään saavuttamaan useita olennaisia tavoitteita, kuten metsänviljelyaineiston kerääminen rekisteröidyistä emopuista (eli perusaineistosta) jäljitettävyyden varmistamiseksi ja metsänviljelyaineiston sertifiointi materiaalin korkean laadun takaamiseksi. Sillä pyritään myös varmistamaan tasapuoliset toimintaedellytykset toimijoille, tehostamaan innovointia ja kilpailukykyä metsänviljelyaineistoalalla ja vastaamaan samalla kestävyteen ja ilmastoon liittyviin haasteisiin. Lisäksi asetusta mukautetaan uuteen tieteelliseen ja tekniseen kehitykseen, kuten biomolekyyli- ja digitaalitekniikoihin ja digitalisaatioon, ja sillä tuetaan metsäpuiden geenivarojen suojelua ja kestävästä käytöstä. Sillä pyritään myös parantamaan johdonmukaisuutta virallista valvontaa ja kasvien terveyttä koskevan voimassa olevan lainsäädännön kanssa.

⁶ 17064/25.

⁷ 7031/26.

III NEUVOSTON ENSIMMÄISEN KÄSITTELYN KANNAN ANALYSOINTI

14. Neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta sisältää seuraavat pääkohdat, joista lainsäätäjät ovat päässeet yhteisymmärrykseen:
15. Uudessa asetuksessa vahvistetaan **metsänviljelyaineiston** räätälöity ja tehokas **valvontajärjestelmä**, jolla se jätetään virallista valvontaa koskevan asetuksen (2017/625) soveltamisalan ulkopuolelle mutta säilytetään ristiviittaukset tiettyihin asetuksen 2017/625 artikloihin. Jäsenvaltioiden on nimettävä toimivaltaiset viranomaiset, joilla on riittävät resurssit ja valtuudet, mukaan lukien pääsy toimijoiden tiloihin ja oikeus tutustua asiaankuuluvaan asiakirja-aineistoon, valvonnan suorittamiseksi.
16. Järjestelmän täydentämiseksi asetuksen 2017/625 tiettyjä säännöksiä mukautetaan ja ne sisällytetään metsänviljelyaineistoasetukseen. Kyseiset säännökset kattavat muun muassa valvontaa koskevat kirjalliset tiedot, virallisen sertifiointin, komission jäsenvaltioissa suorittaman valvonnan, seuraamukset ja valvonnan avoimuuden.
17. Valvontajärjestelmän yleisenä tavoitteena on varmistaa, että toimivaltaiset viranomaiset voivat harjoittaa valvontaa johdonmukaisesti ja luotettavasti, ja minimoida samalla hallinnolliset ja taloudelliset rasitteet kaikissa jäsenvaltioissa.
18. Lainsäätäjät ovat sopineet, että **kansalliset valmiussuunnitelmat** pysyvät vapaaehtoisina ja että niiden suunnittelu perustuu yksinkertaistettuihin vaatimuksiin. Tämä vähentää hallinnollista taakkaa ja antaa samalla jäsenvaltioille mahdollisuuden kehittää tarvittavaa varautumista ja valmiuksia. Parlamentin pyynnöstä luetteloa seikoista, jotka *voidaan* sisällyttää näihin suunnitelmiin, on laajennettu, ja komissiolle on siirretty 9 artiklan 5 kohdan nojalla valta täsmentää seikkoja, joilla tuetaan suunnitelmien laatimista ja täytäntöönpanoa.
19. **Perusaineiston hyväksymisen** osalta sopimuksessa säilytetään nykyiset 'perusaineiston' hyväksymistä ja korjatun metsänviljelyaineiston sertifiointia koskevat periaatteet. Uusissa säännöksissä säädetään, että jäsenvaltioiden on sisällytettävä hyväksytty perusaineisto kansallisiin rekistereihinsä ja laadittava vastaava EU:n laajuinen jäljitettävyyttä koskeva luettelo. Jäsenvaltiot voivat antaa ammattimaisille toimijoille luvan hyväksyä perusaineisto säilyttämistarkoituksia varten virallisessa valvonnassa säilyttäen samalla lopullisen päätösvallan sen sisällyttämisestä kansallisiin rekistereihin.

20. Metsänviljelyaineiston laadun parantamiseksi unionissa asetuksen soveltamisalaan kuuluvien **puulajien luettelo** on laajennettu. Jäsenvaltiot voivat yhä soveltaa joustavasti tiukempia tai lievempiä toimenpiteitä puulajeihin, joita ei ole sisällytetty liitteeseen I. Näin kansalliset metsätalouden realiteetit voidaan ottaa paremmin huomioon.
21. Laatua heikentävien tuhoojien kaupan pitämistä koskevien vaatimusten osalta lopulliseen sopimukseen sisältyy parlamentin pyytämä säännös. Valvonta on riskiperusteista, ja tarkastelu rajoittuu sen tarkistamiseen, ettei oireita esiinny, mikä keventää hallinnollista taakkaa. Tätä tukee asetuksessa oleva 'laatua heikentävien tuhoojien' uusi määritelmä.
22. Asetuksen **soveltamispäivää** on lykätty kolmesta vuodesta viiteen vuoteen sen voimaantulosta, jotta saadaan aikaa yli 25 vuoden aikana vakiintuneiden kansallisten käytäntöjen tarvittavaan mukauttamiseen ja uuden valvontajärjestelmän täytäntöönpanoon.
23. **Metsänviljelyaineiston tuonnissa kolmansista maista** metsäpuiden siemeniä ja taimia koskevaan OECD-järjestelmään osallistuminen ei ole enää pakollista, mutta komissio voi ottaa sen huomioon arvioidessaan, täyttääkö asianomainen metsänviljelyaineisto unionissa sovellettavia vaatimuksia vastaavat vaatimukset. Poikkeuksellisesti komissio voi jäsenvaltion pyynnöstä sallia tilapäisesti metsänviljelyaineiston tuonnin kolmannesta maasta, joka ei täytä kyseisiä vaatimuksia, jos yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa on todistettavasti pulaa lajeista poikkeuksellisten tapahtumien vuoksi ja jos muut jäsenvaltiot tai kolmannet maat, joiden osalta vastaavuus on vahvistettu, eivät voi tarjota ratkaisua pulaan.

IV PÄÄTELMÄ

24. Neuvoston kannassa tuetaan komission ehdotuksen tavoitetta ja otetaan täysin huomioon neuvoston ja Euroopan parlamentin välisissä neuvotteluissa komission tuella saavutettu kompromissi.
25. Näin ollen neuvosto katsoo, että sen ensimmäisen käsittelyn kannassa esitetään tasapainoisesti neuvottelujen tulokset ja että kun asetus on hyväksytty, se edistää Euroopan metsien kestävyiden ja häiriönsietokyvyn parantamista parantamalla metsänviljelyaineiston laatua ja saatavuutta sekä tukemalla innovointia ja ilmastokestävyyttä. Se tukee myös EU:n metsäalan kilpailukykyä.